No. 264.

BREDASCHE COURANT.

Staat-, Letterkundig- en Wetenschappelijk

Nieuws- Blad.

Vrijdag 6 November 1835

LAATSTE BERIGTEN DER VORIGE COURANT.

Te Antwerpen waren op heden (4 *November*) genoteerd: Bels. 101¼; 5 Metall. 102⅝; Sp. *Chabbard* 30⅜, 31; Perper. 30⅜, 31; Leening 1834 44⅛, 44⅜, 31 Corres. 30⅛, 31; Uitgest. 14⅞, ⅝; Nap. tenten 92¼; Sicil. 93; Rom. L. 101⅛; Id. te Lww. 98⅛; Braz. 86¼.

FRANKRIJK.

Parijs, den 3den November.

Volgens bijzondere berigten, die men heden onder dagteekening van den 22sten October uit Madrid heeft ontvangen, zouden de ministeriele bladen eenigzins voorbarig hebben aangekondigd, dat de vrijwilligers van Andalusien, die te Andujar en Manzanares vereenigd waren, naar Arragon zijn getrokken om de karlisten te bestrijden. Men wil namelijk dat die troepen in hunnen tegenstand volhardden.

Voorts schrijft men, dat de ministers het onderling niet volkomen eens zijn over de algemeene wapening, daar de heer *de Mendizabal* liefst een gedeelte der nationale garde mobiel wilde verklaren, terwijl zijne ambtgenoten zich tegen eene vrijwillige werving de voorkeur zouden geven.

In den avond van den 23sten October werd men te Sarragossa zeer onaangenaam verrast, door het berigt dat een korps van ruim zes duizend Karlisten het beleg voor Caspena had geslagen, terwijl twee andere benden Longares en Mine bezetteden, om de belegerden alle ondersteuning af te snijden. Men was bedacht dat de Karlisten eindelijk eenen aanval op de hoofdstad der provincie mogten wagen, waar het mede aan de middelen tot verdediging ontbrak.

Een bijzonder berigt uit Bayonne van den 29sten vermeldt, dat don *Carlos* met eenige bataillons te Salvatierra is aangekomen. Den 26sten bevond hij zich te Alzasua, en had zijne hoofdmagt onder den generaal *Eguia*, in den omtrek van Vittoria achtergelaten.

Voorts zoude de generaal *Espartero* van Bilbao zijn vertrokken om zich bij het reserve leger te voegen, doch had hij den weg over Balmaceda, door de bergen van Biscaye, genomen, om den vijand te ontwijken. *Jauregui*, die met eenige bataillons naar Zornoza trok, is van daar door de Karlisten met eenig verlies teruggedreven.

— De HH. *de Broglie* en *Guizot* hadden gisteren eene bijzondere en langdurige conferentie met den koning. Aan het hof heerscht eene buitengewone beweging, waarvan echter de oorzaak tot nu toe onbekend is.

— Het schijnt dat de bezetting van Bona in het begin der vorige maand andermaal eenen ongelukkigen uitval heeft gedaan. Zoo veel uit, door de frouwloosheid der gidsen, is een gedeelte der troepen in eene bergkloof door den vijand overvallen, en niet zonder een aanmerkelijk verlies zijner vervolging ontkomen.

— Den 18den der vorige maand is te Beaumont, departement du Calvados, op dezelfde plaats waar de beroemde *Laplace* geboren is, te zijner eere een gesticht, tot openbaar onderwijs geschikt, ingewijd.

— Heden (2 *November*) waren de fondsen genoteerd: 5 pCt. kont. 108,90; op tijd 109,15; 3 pCt. kont. 81,60; op tijd 81,85; Nap. rente, kont. 92,40; op tijd 99,65; *Sp. Guebhard* 34; Perpet. 34⅝; 3 pCt. 20⅝; Coupons 34⅝; Obl. 19⅛; Uitgest. 14⅛; Nieuwe Leening 41⅛.

NEDERLANDEN.

Breda, den 5den November.

Niettegenstaande de openbare zitting van de Tweede Kamer dinsdag laatst den 25sten dezer is geschorst, zoo vergaderden de aanwezige leden in de afdeelingen, alwaar zij zich met het onderzoek van de aanhangige financiele wetten, alsmede met die houdende veranderingen in het verbruik van koopwaren, bezig houden.

— Gisteren is Z. Exc. de gouverneur der provincie Utrecht, de heer *L. Van Heeckeren*, die zich in 's Gravenhage bevindt, ten gehoore bij Z. M. toegelaten.

— De provincials commissie, welke zich in Overijssel gevormd had, ter ondersteuning van die ingezetenen der genoemde provincie, welke door de stormen en overstroomingen van 17 en 24 October 1834 schade geleden hadden, heeft thans een verslag wegens het beheer dier aan haar toevertrouwde gelden openbaar gemaakt. Uit dat verslag blijkt, dat de schade in 15 gemeenten, door die ramp veroorzaakt, begroot was geworden op *f* 114,949,70 centen, en dat bij de commissie ontvangen was eene som van *f* 16,857,95 centen, waaruit aan ruim 1,900 huisgezinnen ondersteuning is verleend, te weten: voor *f* 966,29½ aan verschillende levensbehoeften; en *f* 15,074,58½ in geld; zoodat er *f* 16,85 in overschot gebleven voor kosten van drukwerk.

— In de *Vlissingsche Courant* van den 3den dezer leest men het volgende:

» Het korps officieren, onder-officieren en manschappen van het reserve-bataillon der 18de afdeeling infanterie, alhier in garnizoen, betuigen bij dezen hun leedwezen, wegens het vertrek van den heer *A. E. D. Inckel*, tijdelijk officier van gezondheid der 2de klasse, bij genoemd bataillon, als zijnde bij Zr. M. besluit van den 29sten September jl., No. 36, eervol uit de dienst ontslagen.

» Het garnizoen verliest door zijn vertrek uit hun midden, een kundig, ijverig en menschlievend Geneesheer, wiens dienstvaardigheid en hulp, vooral bij het uitbreken der cholera in 1832 en 1833, overtuigend is gebleken; zijne kameraden een aangenaam, onderhoudend en gezellig vriend; hunne vurige wenschen voor zijn geluk vergezellen hem; waar bij zich ook begeeft, en de openlijke hulde hem hier toegebragt, beschouwe hij als eene kleine erkentelijkheid voor bewezene diensten en vriendschappelijken omgang."

— Te Duinkerken zijn dezer dagen eenige walvischvaarders teruggekeerd. Zij hebben allen eene zeer slechte vangst gehad, en beklagen zich, dat de Davis-straat en de Baffins-baai dit jaar veel meer dan in de laatste twintig of dertig jaren het geval is geweest, met ijs bezet waren. Eerst in september heeft men met de jagt op walvischen een begin kunnen maken. Verscheidene Fransche en andere walvischvaarders zijn door het ijs bezet geraakt.

— Op den 2den october is het schip *Josiaan*, kapt. *C. G. Chase*, van Matanzas naar Petersburg bestemd, in de Straat van Malacca ten noord-oosten van het eiland Seskar overzeild geworden en terstond gezonken. De equipage, uitgezonderd een scheepsjongen, is gered en te Kroonstadt aangebragt.

In een van de fransche bladen leest men het volgende:

» De oefeningen welke de Hertog *van Orleans* den 24sten october te Fontainebleau met den Hertog *von Nemours* deszelfs bragt heeft, zijn besteed geworden met de inspectie van het 4de regiment huzaren, dat met alle regt voor een modelregiment moet gehouden worden.

» De soldaat ontvangt er ligchamelijk, verstandelijk en zedelijk onderwijs; de leermeesters zijn uit het regiment gekozen; deze hebben gymnastische lessen bij den heer *Amoros* in het zolderen bij de heeren *Franconi* gehad. De leerboeken zijn bij het regiment zamengesteld; het heeft zich eene eigene rijdschool gevormd.

» De oefeningen in tegenwoordigheid der Prinsen gedaan, hebben de meest voldoende resultaten opgeleverd. De volligers zijn zijn besloten met de oefeningen van den model-kavallerist, welken de kolonel *de Brack* voorgesteld heeft. Deze ruiter is in 't zwart gekleed, zijn hoofd is met een ligt schilderachtig hoedje bedekt, dat hem volkomen tegen de vijandelijke houwen en de guurheid van het saizoen beveiligt; een baard versiert zijne kin; zijne kleeding is gemakkelijk en ligt; hij is met een musqueton gewapend, dat tegen malen in eene minuut losbrandt; zijne bepakking is buitengemeen bevallig en ligt; het genomde paard even als of het den tengel niet aan hadde. Deze ruiter heeft de drie volgende proeven moeten uitvoeren:

» 1°. Hij heeft zijn paard den tengel afgedaan en ontzadeld, zijne wapenen afgelegd en zich ontkleed in 40 seconden.

» 2°. Hij heeft zijn paard gezadeld, opgetoomd en bepakt, zich gekleed, gewapend en in het zadel gezet en voor beginnen te geven, in eene minuut en acht seconden.

» 5°. In galop zijnde, is hij van het paard gesprongen, hetzelve den vrijen loop latende; is over een slagboom van omtrent vier voeten hoogte gesprongen, snel over eene bedding (*plate-forme*) gegaan; is eene gracht van veertien voeten overgesprongen, heeft een gevaar gelust; is, terug komende, de gracht op nieuw overgesprongen, heeft een sprong in het cirque terug gekomen, en in het zadel zich zettende zonder behulp zijner handen, onmiddelijk begonnen aan nieuw te vliegen. De geheele vlieging, uitrusting, wapening en harnachement van deze ruiter wegen 51 ponden, namelijk de helft minder dan de tegenwoordige bepalingen voor het wapen der Engelsche kavallerie daarvoor stellen; hij heeft niets blinkends of klinkends aan zich, hetgeen den ruiter een groot voordeel verschaft bij het doen van verkenningen, verraasingen enz.

» De Prinses betuigde den kolonel *de Brack*, hunne tevredenheid in de vleijendste bewoordingen betuigd."

DUITSCHLAND.

FRANKFORT, den 2 November.

De Deensche ambassadeur bij het Oostenrijksche Hof, graaf *von Bernstorff*, broeder van den onlangs gestorvenen Pruissischen staatsminister van dien naam, is te Eismar, nabij Kiel, overleden, vermoedelijk bij zich begeven had om zijne familie te bezoeken.

— De Detmoldt in Hanover heeft een zestigjarig man, na de woning van zijn zoon in brand gestoken te hebben, in de gelukkige te zijn geloofd hoop, dat deze, met wien hij in onmin leefde, te midden der vlammen zou omkomen, zichzelven en zijne twintigjarige dochter, die zijn huishouden waarnam, van het leven beroofd, vermoedelijk uit angst, dat zijn gepleegd gruweltuk door een van hen beiden kon verraden worden.

— De *Leipziger Zeitung* schrijft uit Berlijn van 25 October het volgende:

Men wil weten, dat de Duitsche bondsdag zich thans met de wetten tot bescherming van den letterkundigen eigendom bezig houdt. De beslissing ter zake der van wege de boekhandelaren gedane voorslagen, moet reeds geschied en gunstig uitgevallen zijn. Wat echter den eigendom van dramatische geschriften aangaat, daaromtrent zijn in deze voorslagen geene of slechts zeer onvoldoende bepalingen gevonden. Reeds sedert lang echter bestond deswege eene vereeniging, ten einde daartoe stappen bij de bondsvergadering te doen, en op den 20sten onderteekenden drie-en-dertig autoren te Berlijn eene petitie, voor welke de onderteekeningen uit geheel Duitschland waren bijeengebragt, zoodat dit stuk met 180 tot 200 onderteekeningen zal ingediend worden. Van de zijde van het Pruissische gezantschap zijn reeds stappen gedaan om dit verzoek gunstig bij de bondsvergadering in te dienen. Merkwaardig is het, dat uit geheel Oostenrijk geene enkele onderteekening is ingekomen.

— Uit Polen wordt nog van de helft der vorige maand geschreven: De bij de veldmanoeuvres te Kalisch aanwezend geweest zijnde Russische troepen bevinden zich reeds lang op den terugmarsch naar hunne standplaatsen, en wordt hierdoor het vermoeden wederlegd, dat zij gedurende den winter in Polen zouden blijven. Het meerendeel der Russische troepen geeft over dezen terugmarsch hare vreugde openbaarende te kennen, en slechts weinigen doen hun leedwezen blijken, dat zij andermaal geen bezoek in Frankrijk hebben mogen maken, zoo als in den beginne hunne meening was. Bij het geheele leger heerscht eene levendige geestdrift voor den persoon des Keizers. Dit des te grooter is, daar ieder soldaat bij Kalisch denzelfs weldadige naderheid ondervonden heeft, en ook thans nog op den terugmarsch met alle gestrengheid voor de goede en volkomen verpleging der troepen gewaakt wordt. Wat de stemming der Polen aangaat, men beweert, dat deselve in 't algemeen gunstiger voor blijken maken.

— Op den 26sten dezer werd de laatste badlijst voor het tegenwoordige jaar te Baden gesloten. Het blijkt daaruit, dat gedurende dit seizoen 15,613 vreemdelingen die badplaats bezocht hadden.

— Het uphalen der kloosters in Spanje vindt reeds navolging in verscheidene cantons van Zwitserland, en vermoedelijk zullen aldaar nog meer dier geestelijke stichtingen verbiedigd en haare inkomsten tot verrijking der algemeene fonden aangewend worden.

— In onze nabijheid, in het Zwitsersche kanton Thurgau, staat men thans het zeldzame schouwspel van eenen appelboom die aan de eene zijde met rijpe vruchten is beladen, terwijl de andere zijde in volle bloei staat.

— Uit Weenen wordt van den 29sten October geschreven, dat sinds eenige dagen in de oorlo, sedert de tentoonstelling van keizerin *Ferdinand's* nieuw gedagen munten in omloop waren. Zij voerden aan de eene zijde 's keizers borstbeeld en aan den anderen kant den keizerlijken arend met het wapenschild, daar bij plaats van het vroegere randschrift *justitia regnorum fundamentum*, de door den keizer gekozene spreuk *recta tueri*. Uit dezer gelegenheid schijnt zich meer en meer te bevestigen; dezelve deed bijna dagelijks, van de Keizerin vergezeld, kleine wandelingen over het bolwerk of door de straten van Weenen; ook zou de Keizer voortaan weder, tot groote vreugde der bevolking, alle Woens- en Donderdag afzonderlijke en openbare audientien, die in den laatsten tijd door 's Keizers oom, den Aartshertog *Karel*, gehouden werden, verleenen.

— Volgens de jongste berigten uit Venetie vleide men zich er meer en meer, dat de aldaar voorkomende cholera-gevallen slechts van eenen sporadischen aard waren.

— Te Weenen waren den 27sten October gepolsterde Metall. 102⅝; 4 pCt. 99⅝; Bankactien 1370

Graanmarkt te Amsterdam.

WOENSDAG, *den 4den November.*

TARWE. — In eenen doen, met weinig handel: 128 ℔ O. bonte Pools. *f* 185; - 125 O. roode Koningsb. *f* 185; - 127 O. Holst *f* 160; - 125 O. Groninger *f* 155; - 130 puike N. dito bij klein gerst *f* 178.

ROGGE — Wel afgaande: 125, 127 ℔ N. Drents. *f* 148, 152; - 12, 125 O. en N. dito *f* 140, 144; - 123 jarige dito *f* 140; - 123 O. Norder *f* 138.

GARST. — Stil: 105 ℔ O. Deensche *f* 105.

HAVER — Prijshoudend: 90 ℔ N. Groning. Dikke *f* 85; - 73 N. Voer *f* 66; - 78 puike dito *f* 72; - 87 O. Fijne *f* 85.

BOEKWEIT. — Iets aangenamer: 118, 121 ℔ N. Vriesche *f* 170, 176; - 113, 114 O. Holsteinsche *f* 135.

Beursprijs der Effecten, te Amsterdam.

WOENSDAG, den 4den November.

	Laagste koers.	hoogste koers.	koers 4 en half		p.Ct.	Laagste koers.	hoogste koers.	koers 4 en half
NEDERLAND. pCt.				Dito 18$^{25}_{50}$	5	104⅞	105	
Werk. Schuld	2½ 55 5/16	55⅜	55 5/16	Cert. dito 18$^{31}_{32}$	5	97½	97⅝	
dito dito	5 102 1/16	102⅞	102 1/16	Obl. te Lond.	5			
Uitgestel. dito.				Cert. te Hamb.	5			
Kanshill. dito.	24 13/16	24 15/16	24 13/16	Ins. in Assig	6	68⅞		
Amort. Synd.	4½ 95	95 5/16	95	Certifs. dito.	6			
Dito dito	3½ 79⅜			Polen A. L. fl. 300		123		
Schatkistbill.	4			Aand. L. fl. 500				
Hand.-Maats.	4½ 117⅝	118	117⅝	PRUISSEN.				
Nieuwe Dito.	4½ 102			Dito dito R. 50.		104¾	105	
FRANKRIJK.				Neg. L. 1830.	4			
tns. Grouth.	3			OOSTENRIJK.				
ENGELAND.				Aand. L. *f* 100.				
Dito p. 12 Aug.	3			Dito dito 250.	4			
SPANJE.				Metalliek	5	98⅜	99 3/16	99 1/16
Per. R. E. Ams.	5 30⅞	31 1/16	30 15/16	Dito L. gen.	5			
Dito *f* 1000.	3 18½	18⅝	18 9/16	Dito	2½	59		
Fransche Uitg.	14 13/16			Obl. *Goll & C.*	5			
Cert. B. Lond.	5 30⅝	30¾		Dito	4			
Dito Coupons.	20⅝			Cert. Stadsb.	2½			
Engelsch Uitg.	13			Ween. B. act.	3			
Sp. bij Ardoin.	5 44⅜	44¾	44⅝	N. Ween. Aand.		708		
PORTUGAL.				DENEMARKEN.				
Obl. te Lond.	5			Leen te Lond.	3			
Dito dito	3 58½			BRAZILIEN.				
NAPELS.				Dito *Rotsch.*	5			
Cert. Lond. *H.*	5			Russ. Fr. Aand. 500 Fr. *f*				
RUSLAND.								
Obl. *Hoevel*	5 104⅜							

*** Heeren OFFICIEREN in de Kantonnementen worden bij dezen berigt, dat er gedurende het Winter-Seizoen in het Gebouw Aurcyria te Breda, BIJ INTEEKENING zullen plaats hebben zes *BALS* en *CASINOS*, waarop H. E. G. zullen toegelaten worden tegen een daarvoor bepaald Entree-geld.

In den loop der maand November zullen de Partijen op de navolgende dagen plaats hebben:

Maandag 9 Novemb.	CASINO.	Maandag 23 Novemb.	CASINO.
» 16 »	BAL.	» 30 »	BAL.

De datums waarop de volgende BALS en CASINOS zullen gegeven worden, zullen nader worden bepaald.

*** Bij LEENEMAN VAN DER KROE en IJNTEMA, te Amsterdam, zijn met *primo* October van de pers gekomen:

Nos. XII en XIII der VADERLANDSCHE LETTEROEFENINGEN, bevattende, behalve een aantal oordeelkundige Recensiën, onderscheidene belangrijke en nuttige Mengelwerks-Stukken; als daar is: Een onderzoek rakende de Geloofwaardigheid van *Rutenius*. De Parijsche Julij-dagen. Verhandeling over de beoefening der Natuurkunde, door Prof. *J. van der Hoeven*. Het Oostwaken, een Gesprek, medegedeeld door Prof. *A. Des Amorie van der Hoeven*. Sultan *Mahmoud* geschetst. Oude Wonderboven en Nieuwe Gruwdieven geteekend. Met Slagveld van Bergerduin. De Schoenmakers-audientie, enz. enz. In eene der laatstvorige Nos. komt voor een keurig uitgevoerd, welgelijkend portret van *Jenner*, den Koepokvinder, van hetwelk ook afzonderlijk eenige weinige Proefdrukken op Chineesch papier à *f* 1,— te bekomen zijn.

Te Breda, bij BROESE & COMP., Boekdrukkers en Boekverkoopers.